

Nr 93.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1916 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under fjärde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar. (1:a avd.)

I den till riksdagen den 14 januari 1916 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, i nedannämnda punkter under fjärde huvudtiteln gjort följande framställningar:

1:o) I punkt 12 av fjärde huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att öka reservationsanslaget till skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, nu kronor 62,250, med 5,400 kronor till 67,650 kronor. I fråga om utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till sid. 38—46 av statsrådsprotokollet.

Skjutskolan
för infanteriet
och kaval-
leriet.
[12.]*

Med Kungl. Maj:ts framställning i denna punkt avses dels höjning av arvodena till skjutskolans lärarpersonal med ett sammanlagt belopp av 4,300 kronor, dels ock upptagande i staten av dagtraktamente med ytterligare 579 kronor för den vid skjutskolan tjänstgörande adjutanten ävensom tillerkännande åt skjutskolans chef av överstelöjtnants avlöningsförmåner, vilket sistnämnda förslag skulle betinga statens ökning med 500 kronor, varjämte anslaget utjämnats uppåt med 21 kronor.

Utskottets
yttrande.

Då, enligt vad departementschefen anfört, en omorganisation av skjutskolan är förestående, anser utskottet frågan om reglering av

*) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

lärarpersonalens arvoden i sammanhang därmed böra upptagas till prövning. Beträffande traktamentsersättningen till adjutanten vid skolan har utskottet funnit sig böra tillstyrka densamma. Vad därefter angår Kungl. Maj:ts framställning rörande höjning av chefens för skjutskolan arvode med 500 kronor, motsvarande skillnaden mellan majors och överstelöjtnants avlöning, har utskottet ansett sig böra biträda detta förslag, dock under uttalande av att denna höjning av arvodet till ett belopp motsvarande överstelöjtnants löneförmåner icke får utgöra hinder för placering av en duglig och därtill lämplig officer även av lägre tjänstegrad såsom chef för skolan.

Anslaget torde sålunda böra ökas med $(579 + 500 =) 1,079$ kronor till 63,329 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må öka reservationsanslaget till skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, nu 62,250 kronor, med 1,079 kronor till 63,329 kronor.

Ökning av antalet elever vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet under år 1917 ävensom anordnande därstädes under samma år av en kulsprutekurs.

2:o) Under punkt 13 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att det för anordnande av vissa extra kurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet å extra stat för år 1916 beviljade anslaget av 22,100 kronor må tagas i anspråk för bestridande av kostnaderna för ökning av antalet elever i de ordinarie utbildningskurserna vid skjutskolan under år 1917 ävensom för anordnande därstädes under samma år av en kulsprutekurs.

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid 46—54.

[13.]

Utskottets yttrande.

För anordnande under innevarande år av vissa extra utbildningskurser vid skjutskolan beviljade 1915 års riksdag ett anslag å 22,100 kronor. Enligt vad chefen för skjutskolan framhållit, erfordrades emellertid för att dessa kurser skulle kunna äga rum vidtagande av vissa byggnads- och reparationsarbeten. Frågan härom skulle enligt vad departementschefen anfört upptagas i annat sammanhang. Någon framställning i anledning härav har emellertid icke kommit riksdagen tillhanda.

Utskottet, som vid sådant förhållande icke kan bedöma, huruvida de föreslagna anordningarna kunna under år 1917 vidtagas, utan att de av skjutskolans chef ifrågasatta arbetena utföras, har i allt fall icke velat motsätta sig den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må medgiva, att det för anordnande av vissa extra kurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet å extra stat för år 1916 beviljade anslaget av 22,100 kronor må tagas i anspråk för bestridande av kostnaderna för ökning av antalet elever i de ordinarie utbildningskurserna vid skjutskolan under år 1917 ävensom för anordnande därstädes under samma år av en kulsprutekurs.

3:o) Kungl. Maj:t har under punkt 14 av denna huvudtitel föreslagit riksdagen att, med godkännande av de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till nya stater för krigsskolan och för krigsskolans reservofficerskurser, öka reservationsanslaget till krigsskolan, nu 137,210 kronor, med 52,690 kronor till 189,900 kronor.

Krigsskolan.
[14.]

Beträffande departementschefens framställning i ämnet hänvisas till sid. 55—80 av statsrådsprotokollet.

De ändringar Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit i fråga om *staten för krigsskolan* äro betingade därav, att på grund av 1914 års härordningsbeslut antalet kadetter vid krigsskolans officerskurs från och med hösten 1916 kommer att ökas från det för närvarande beräknade högsta antalet av 125 till 150.

Utskottets
yttrande.

För omhändertagande av infanterikadetternas utbildning i kompaniövningar hava 6 kadettofficerare ansetts erforderliga och skulle sålunda de särskilda övningsavdelningarna komma att uppgå till 22 å 23 kadetter, en styrka, som ansetts icke böra överskridas. Då antalet kadettofficerare tillhörande infanteriet för närvarande är 4, har därför förslagits att å staten för krigsskolan uppföra ytterligare 2 dylika, vilket föranleder en ökad kostnad av tillhoppa 2,400 kronor.

Läraren i stats- och samhällslära, vilken för närvarande åtnjuter ett arvode av 750 kronor, har med hänsyn såväl till ökat arbete vid kunskapsprövningarna som ökad föreläsningsskyldighet ansetts böra komma i åtnjutande av en arvodesförhöjning av 250 kronor till 1,000 kronor.

För läraren i militär hälsolära (sundhets- och förbandslära) har föreslagits en av det ökade elevantalet betingad arvodesökning av 100 kronor till 400 kronor.

Beträffande biträdande läraren i ämnet gymnastik och vapenföring och biträdande läraren i vapenvård har föreslagits, att de till dem ut-

gående arvoden, respektive 500 kronor och 300 kronor, vilka hittills bestritts av särskilda medel, skulle beräknas å staten.

Vidare har kadettantalets utökning föranlett uppförandet å det framlagda förslaget till stat för krigsskolan av arvoden å tillhoppa 3,000 kronor åt ytterligare 6 biträdande lärare.

För den så kallade dubbleringen, d. v. s. då under höstmånaderna avgående och tillträdande befattningshavare samtidigt äro i tjänst, har det för närvarande beräknade beloppet av 600 kronor ansetts böra ökas med 900 kronor till 1,500 kronor.

I fråga om de under rubrikerna betjäning och omkostnader i staten upptagna posterna hava vissa ökningar föreslagits till belopp av sammanlagt respektive 2,957 kronor och 14,500 kronor. Bland de senare posterna förekommer i den nuvarande staten ett för stipendier avsett belopp om 6,000 kronor, vilket av Kungl. Maj:t nu föreslagits höjt till 10,000 kronor.

De sålunda föreslagna ökningarna å staten för krigsskolan uppgå till ett sammanlagt belopp av 24,890 kronor.

Vad därefter beträffar *staten för reservofficerskurserna*, har antalet kadetter i varje kurs beräknats uppgå till 150 med hänsyn till sannolikheten av att ett stort antal studenter torde komma att underkasta sig den för utbildning till reservofficerare jämförelsevis kortvariga ytterligare tjänstgöringen.

De av Kungl. Maj:t nu föreslagna ändringarna i gällande stat innefatta höjning av det i staten för reservofficerskurserna upptagna arvodet till chefen för krigsskolan för hans genom dessa kurser ökade arbete från 300 till 500 kronor för varje kurs, höjning av kompani-chefens arvode från 600 till 750 kronor för kurs, anställande av ytterligare 3 kadettofficerare med ett arvode av sammanlagt 1,500 kronor samt av en förste lärare och en andre lärare med arvoden av respektive 600 och 400 kronor samt uppförande i staten av ett arvode å 150 kronor till en lärare i gymnastik och idrott, varjämte till biträdande lärare skulle anvisas 400 kronor. Dessutom har Kungl. Maj:t föreslagit, att arvode åt en kompaniadjutant uppföres i staten med 600 kronor för varje kurs, att kostnaderna för betjäningen borde ökas till i runt tal 1,750 kronor samt att posten omkostnader skulle höjas från 7,054 till 15,650 kronor.

Slutligen har Kungl. Maj:t föreslagit, att en nu förefintlig anmärkning till staten borde utgå. Enligt denna anmärkning äger elev vid resor till och från kurs uppbära ersättning från fjärde huvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar. Enligt Kungl. Maj:ts nu framställda

förslag skulle reservofficersaspiranterna i detta hänseende likställas med värnpliktige.

De av Kungl. Maj:t sålunda föreslagna ökningarna beträffande staten för reservofficerskurserna uppgå till ett sammanlagt belopp av 27,800 kronor för bägge kurserna. I sin helhet skulle reservationsanslaget till krigsskolan ökas med (24,890 + 27,800 =) 52,690 kronor.

Vad till en början beträffar höjningen av de å staten för krigsskolan upptagna arvodena till lärare i stats- och samhällslära samt i militär sundhets- och förbandslära ävensom höjningen av de i staten för reservofficerskurserna förekommande arvodena till krigsskolans chef och kompanichefen vid nämnda kurser har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning i dessa delar. Beträffande åter ökningen av det till stipendier anslagna beloppet med 4,000 kronor till 10,000 kronor har utskottet intet att erinra häremot.

I övrigt har utskottet ansett, att vissa reduceringar utan olägenhet kunna ske i det av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet, detta särskilt på de under rubrikerna omkostnader upptagna summorna; och har utskottet funnit, att de medel, som utöver nyssnämnda 4,000 kronor ytterligare erfordras, böra kunna begränsas till 36,000 kronor, vilket belopp torde böra ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för bestridande under år 1917 av de ökade kostnaderna för såväl officers- som reservofficerskurserna vid krigsskolan.

Med hänsyn till krigsskolans förestående förflyttning och innan ännu fullständig övergång skett till den nya härordningen, lärer emellertid för år 1917 den ordinarie staten böra höjas endast med det för stipendier avsedda beloppet eller 4,000 kronor, medan nyssnämnda belopp av 36,000 kronor torde såsom förstärkning av det ordinarie anslaget böra anvisas å extra stat för samma år.

Vad slutligen angår frågan om att reservofficersaspiranterna skola erhålla ersättning i likhet med värnpliktige för resor från och till krigsskolan, har utskottet icke haft något att erinra häremot.

I enlighet med vad nu anförts, har utskottet upprättat nya förslag till stater för krigsskolan och krigsskolans reservofficerskurser (se bil. A och B vid detta utlåtande).

Utskottet hemställer,

att riksdagen må,

a) med godkännande av de vid detta utlåtande fogade förslagen till stater för krigsskolan och krigsskolans reservofficerskurser (Bil. A och B), öka re-

servationsanslaget till krigsskolan, nu 137,210 kronor, med 4,000 kronor till 141,210 kronor;

b) till förstärkning av reservationsanslaget till krigsskolan på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 36,000 kronor.

Landstormen. 4:o) Kungl. Maj:t har under punkt 24 av fjärde huvudtiteln föreslagit riksdagen att öka reservationsanslaget till landstormen, nu 257,970 kronor, med 19,965 kronor till 277,935 kronor.

Beträffande departementschefens yttrande rörande detta anslag får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 135—140.

Utskottets yttrande. Den av Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagna anslagsökningen är till sin huvudsakliga del grundad på 1914 års härordningsbeslut och den därpå beroende organisationen av landstormsområdena.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot förslaget, hemställer,

att riksdagen må öka reservationsanslaget till landstormen, nu 257,970 kronor, med 19,965 kronor till 277,935 kronor.

De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m. 5:o) I punkt 25 av huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för rullföringsbefälhavare med biträden å fastlandet, öka förslagsanslaget till de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m., nu 6,012,312 kronor, med 340,606 kronor till 6,352,918 kronor.

Utredningen i fråga om detta anslag återfinnes å sid. 140—144 av statsrådsprotokollet.

Utskottets yttrande. Beträffande staten för rullföringsbefälhavare med biträden å fastlandet har Kungl. Maj:t föreslagit att ett å Malmö rullföringsområdes-expedition anställt extra rullföringsbiträde som visat sig fortfarande vara behöfligt skulle å staten uppföras, vilket föranleder en ökning av statens slutsumma med 1,095 kronor.

Den begärda anslagsökningen beror i övrigt på en omräkning av utgiftsposterna för penningbidrag, penningtillskott och familjeunderstöd.

För sistnämnda ändamål har upptagits ett belopp av 385,000 kronor. För närvarande bidrager värnpliktig till hans hustru eller barn tilldelat familjeunderstöd med hela penningtillskottet, där sådant före-

kommer, samt med den del av penningbidraget, varmed detta överskjuter 20 öre för dag. Riksdagen har emellertid numera i anledning av en av herr F. W. Thorsson i andra kammaren väckt motion, nr 96, och med bifall till vad andra sammansatta stats- och lagutskottet i utlåtandet nr 1 hemställt, beslutat inskränka den värnpliktiges bidragskyldighet i nämnda avseende till en femtedel av penningbidraget. Ehuru detta kommer att föranleda ökade utgifter för familjeunderstöd, erfordras icke, enligt vad i nämnda utlåtande anförts, av denna anledning någon förhöjning av det nu ifrågavarande anslaget.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med godkännande av de vid statsrådsprotokollet rörande fjärde huvudtiteln den 14 januari 1916 fogade förslag till ny stat för rullföringsbefälhavare med biträden å fastlandet, öka förslagsanslaget till de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m., nu 6,012,312 kronor, med 340,606 kronor till 6,352,918 kronor.

6:o) Under punkt 39 av denna huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att öka reservationsanslaget till arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel, nu 2,708,850 kronor, med dels 718,000 kronor, dels såsom tillfällig anslagsförhöjning 400,000 kronor till 3,826,850 kronor.

Beträffande departementschefens utredning rörande detta anslag får utskottet hänvisa till sid. 178—186 av statsrådsprotokollet.

Arméns vapen,
ammunition
och mål-
skjutnings-
materiel samt
artilleriets
övningar och
materiel.

[39.]

Enligt de för 1901 års riksdag framlagda kostnadsberäkningarna skulle ordinarie vapenanslaget efter fullständigt genomförande av den då antagna härordningen d. v. s. från och med år 1913 utgå med ett belopp av 3,176,000 kronor. På grund härav undergick anslaget, som år 1901 uppgick till blott 1,441,175 kronor, successiva höjningar intill år 1909, då anslaget i riksstaten uppfördes med sitt nuvarande belopp 2,708,850 kronor. Då arméförvaltningen under därpå följande år förklarar någon höjning av anslaget icke vara av behovet påkallad, har ej heller någon sådan av Kungl. Maj:t begärts; och har anslaget i anledning härav sedan dess i riksstaten upptagits med oförändrat belopp.

I sitt utlåtande över 1914 års härordningsförslag framhöll arméförvaltningen, att ordinarie vapenanslaget vid fullständigt genomförande av denna härordning syntes böra upptagas något högre än det dåva-

Utskottets
yttrande.

rande beloppet. Anslaget blev emellertid i de för riksdagen framlagda kostnadsberäkningarna upptaget till oförändrat belopp, 2,708,850 kronor.

Uti sitt yttrande till statsrådsprotokollet angående den för 1914 års senare riksdag framlagda härordningen yttrade också departementschefen, att densamma icke ansetts föranleda någon ändring i förevarande anslag.

Innan de förändrade övningsinstruktionerna, som föranletts av 1914 års härordningsbeslut, hunnit utarbetas, hade, enligt vad departementschefen nu framhållit, världskrigets erfarenheter givit vid handen, att för önskvärt utnyttjande av den nya härordningens möjligheter erfordrades betydligt mera övningsammunition, än som förut antagits, på samma gång som man, likaledes med ledning av dessa erfarenheter, numera måste räkna med så stora ammunitionsförråd, att en ökad omsättning bleve nödvändig. Inspektören för infanteriet hade också i skrivelse den 3 juni 1915 gjort framställning om en betydlig ökning av övningsammunitionen för eldhandvapen, varjämte övriga truppslagsinspektörer med anledning av denna framställning betonat, att även vid specialtruppslagen ökad övningsammunition erfordrades. Kostnaderna för dessa ammunitionsökningar beräknades av arméförvaltningen till 530,000 kronor.

Emellertid hade av tillkallade skjutkommitterade förslag till förändrade övningsinstruktioner blivit utarbetade, i vilket förslag kravet på ökad övningsammunition vid de värnpliktigas utbildning blivit beaktat. Då förutvarande, under helt andra förutsättningar uppgjorda skjutinstruktioner icke ansåges kunna tillämpas med avseende å de värnpliktiga, som jämlikt den nya värnpliktslagens bestämmelser hösten 1915 inryckte till sin första tjänstgöring, medgav Kungl. Maj:t genom särskilda beslut den 2 november och 31 december 1915, att de utarbetade förslagen till skjutinstruktioner för trupper beväpnade med gevär, karbin och kulspruta finge försöksvis tillämpas tillsvidare under utbildningsåret 1915—1916. Då emellertid vapenanslaget för år 1916 redan blivit till sitt belopp av riksdagen fastställt, förordnade Kungl. Maj:t, att de av dessa beslut föranledda kostnader skulle, i den mån de i staten för ordinarie vapenanslaget anvisade medel icke lämnade tillgång till bestridande av desamma, förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

De antaganden, från vilka man år 1914 utgick vid beräkningen av ordinarie vapenanslaget, har Kungl. Maj:t nu funnit sig ej kunna vidhålla, och har därför en avsevärd ökning av anslaget ansetts böra ske.

En ökning påkallades även, enligt vad departementschefen anfört, av de under nuvarande förhållanden inträdda stegringarna i materialpriserna. Arméförvaltningen hade sålunda ansett sig böra för år 1917 beräkna ett särskilt dyrtidstillägg om 10 procent eller sammanlagt 250,580 kronor på de till ammunition anslagna beloppen. Vidare har såsom anledning till den nu föreslagna höjningen av vapenanslaget framhållits införandet vid vissa artilleripjäser av moderna projektiler (spränggranater), vilket betingade en ökad anskaffningskostnad med omkring 120,000 kronor. Sammanlagt har den av nämnda anledningar betingade anslagsökningen upptagits till ett belopp av 1,118,000 kronor. Med hänsyn såväl därtill att anslagsökningen delvis föränledes av de rådande abnorma prisförhållandena som till det förhållande att övningsinstruktionerna icke blivit definitivt fastställda, hade emellertid en del av ökningen, i runt tal 400,000 kronor, angivits såsom tillfällig anslagsförhöjning.

De till försök utlämnade nya skjutinstruktionerna ävensom de förändrade bestämmelserna angående artilleriets skjutningar föränleda en avsevärt större ammunitionsförbrukning än de hittills gällande. Då utskottet emellertid anser det icke vara uteslutet att, sedan erfarenhet rörande tillämpningen av dessa instruktioner m. m. vunnits, jämkningar härutinnan kunna finnas lämpliga, torde den del av den äskade höjningen av anslaget, som härför beräknats, kunna för år 1917 något minskas.

I fråga om materialprisernas stegring har arméförvaltningen angivit en förhöjning av de nu gällande med 10 procent. Utskottet har emellertid inhämtat, att den verkliga kostnadsökningen icke stannar inom denna gräns, och har utskottet intet att erinra mot en ökning av anslaget på grund av de för närvarande rådande extra ordinära förhållandena.

I övrigt har utskottet i detta sammanhang velat framhålla vissa omständigheter, vilka synas böra föränleda en fullständigare granskning av förevarande anslag, än nu kunnat ske. Så har enligt staten för år 1916 från vapenanslaget utbrutits fabrikernas tygstater m. m., varigenom en faktisk ökning av anslaget skett med 57,237 kronor 50 öre. Vidare torde böra tagas i övervägande, huruvida icke några inskränkningar kunna äga rum i de från anslaget för närvarande utgående arvoden till olika befattningshavare.

Med hänsyn härtill och då utskottet således icke nu funnit det till fullo ådagalagt, att anslaget kräver en ökning med hela det belopp Kungl. Maj:t föreslagit, har utskottet ansett sig för närvarande böra

begränsa ökningen av anslaget till 600,000 kronor, vilket belopp i 1917 års stat lärer bära uppföras såsom ett extra anslag till förstärkning av det ordinarie.

Utan att ingå i prövning av den tillfälliga anslagsförhöjningens fördelning på de olika titlarna, har utskottet likväl ansett sig bära framhålla angelägenheten av att undertiteln ammunition för handvapen bliver vederbörligen tillgodosedd.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) i riksstaten för år 1917 uppföra reservationsanslaget till arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel med oförändrat belopp 2,708,850 kronor; samt

b) till förstärkning av samma anslag på extra stat för år 1917 anvisa ett belopp av 600,000 kronor.

Stockholm den 12 maj 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. J. G. Swartz*, *S. H. Kvarnzelius*, *O. Jonsson*, *O. M. Strömberg*, *H. F. Lamm*, *H. H. K. Ericson*, *G. M. H. Ekelund*, *C. G. Ekman*, *J. Nilsson*, *A. C. Lindblad*, *O. Bergqvist* och *A. Pers* samt

från andra kammaren: herrar *F. W. Thorsson*, *K. V. Rydén* i Malmö, *C. Persson* i Stallerhult, *G. Odqvist*, *E. A. Nilson* i Örebro, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Wiklund*, *J. Ström*, *A. Anderson* i Råstock, *J. Olofsson* i Digernäs, *G. R. J. Åkerman* och *A. V. Sävström*.

Stat för Krigsskolan.

Enhetskostnad.				Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.						a) Avlöning.
	å kr. per dag i 365 dagar.	kronor.							
Stab.									
5 000	5	1 825	6 825	Chef	1	6 825	—		
1 200	—	—	1 200	Adjutant, tillika bibliotekarie, arvode	1	1 200	—		
1 000	—	—	1 000	Slottspastor, arvode	1	1 000	—		
2 400	4	1 460	3 860	Bataljonsläkare ¹⁾	1	3 860	—		
300	—	—	300	Veterinär, arvode	1	300	—		
—	—	—	—	Intendent, officer vid intendentur- kåren, uppbär avlöningsförmåner från intendenturkårens stat	1	—	—		
1 200	2 50	912 50	2 112 50	Fanjunkare, förvaltare samt tillika väbel och uppsyningsman över kungsgårdens byggnader, park och utägor	1	2 112 50	—		
400	1	365	765	Lönetillägg och furageersättning ef- ter två tjänstehästar till chefen och en till adjutanten, <i>förlagsvis</i> , <i>högst</i>	3	2 295	—		
Kompanibefäl.									
1 500	—	—	1 500	Kompanichef, arvode	1	1 500	—		
1 200	—	—	1 200	Subalternofficerare, därav 1 av ka- valleriet och 4 av infanteriet, ar- vode	5	6 000	—		
1 200	2 50	912 50	2 112 50	Fanjunkare	1	2 112 50	—		
Lärare.									
1 500	—	—	1 500	Förste lärare i krigskonst, arvode	1	1 500	—		
1 000	—	—	1 000	Andre d:o i d:o , d:o	1	1 000	—		
1 500	—	—	1 500	Förste d:o i vapenlära och artil- lerioxercisregle- mente, arvode	1	1 500	—		
1 000	—	—	1 000	Andre d:o i d:o, d:o	1	1 000	—		
1 500	—	—	1 500	Förste d:o i krigsbyggnadskonst, arvode	1	1 500	—		
1 000	—	—	1 000	Andre d:o i d:o, d:o	1	1 000	—		
1 500	—	—	1 500	Förste d:o i topografi, arvode	1	1 500	—		
1 000	—	—	1 000	Andre d:o i d:o , d:o	1	1 000	—		
1 500	—	—	1 500	Lärare i gymnastik och vapenföring, arvode	1	1 500	—		
Transport							—	38 705	

¹⁾ Är i likhet med övriga bataljonsläkare berättigad till lönetillägg enligt 1911 års riksdags beslut.

E n h e t s k o s t n a d .								
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.		Antal	Kronor.		Summa kronor.
	å kr. pr dag i 365 dagar.	kronor.						
						38 705		
1 000			1 000	Transport				
				Lärare i krigslagar, tjänstgörings- och infanteriexercisreg- lemente, arvode	1	1 000		
750			750	D:o i stats- och samhällslära, ar- vode	1	750		
750			750	D:o i militärförvaltning, arvode	1	750		
300			300	D:o i militär sundhets- och för- bandslära, arvode	1	300		
500			500	D:o i ridning, hästkännedom och kavalleriexercisregle- mente, arvode	1	500		
				Biträdande lärare		5 100		
				Betjäning.				
				Förslagsvis: 3 förmän, 1 maskinist, 1 skogvaktare, tillika postbud, 1 tändare och uppsyningsman över ledningarna, 18 drängar, 1 baderska och 1 städerska med i allmänhet hel årstjänst samt 7 drängar för en tid av 240 dagar om året . . .		26 358		
				1 sjukvårdssoldat, dag- traktamente å 1'50 kro- na i 365 dagar		547'50	kr.	
				munderingsutrustning å 0'33 krona i 365 dagar		120'45	»	
				1 spel, d:o d:o		667'95		
						667'95		74 798 90
				b) Omkostnader under nedan- stående titlar.				
				Stående bibliotek, tavelamlingen och skrivmaterialier		1 200		
				Remontering av 1 häst, underhåll av selyg, fordon, redskap för skogs- skötsel och åkerbruk m. m.		1 300		
				Praktiska övningar		3 700		
				Bränsle, lyse och vatten samt betjä- ningens kasertering		7 400		
				Byggnadernas och parkens vård samt underhåll		10 900		
				Inventarier och husgeråd		3 000		
				Stipendier		10 000		
				Extra utgifter		7 311 10		44 811 10
				Summa				119 610

- Ann. 1.* Om brist på någon titel uppstår, må till täckande därav användas å andra titlar möjligen uppkommande besparingar, under villkor att anslaget i sin helhet icke överskrides. Under samma villkor må besparingar å staten i dess helhet från ett år användas till utgifter under kommande år.
- Ann. 2.* Chefen erhåller inkvartering in natura på Karlberg och servisbidrag ävensom bostad för hästskötare och stallrum för tjänstehästar därstädes. Övrig personal av officers tjänsteställning ur staben (slottspastorn och veterinären dock undantagna) eller kompanibefälet erhålla, förutom fri bostad för hästskötare och stallrum för tjänstehästar å Karlberg, antingen inkvartering in natura därstädes jämte servisbidrag eller ock, därest sådan till följd av bristande utrymme icke kan beredas dem, inkvarterings- och servisbidrag. Underofficerarna erhålla inkvartering in natura med servisbidrag; betjäningen inkvartering och servis in natura samt bränsle och lyse. I mån av utrymme må chefen upplåta bostad å Karlberg åt skolans lärare. Inkvarterings- och servisbidrag skall, i den mån dylik förmån tillkommer skolans personal, som är bosatt i Stockholm eller å Karlberg, utgå enligt tariffen för Stockholms stad.
- Ann. 3.* Chefen äger dispositionsrätt över Karlbergs kungsgård m. m. på sätt i kungl. breven den 23 maj 1815, den 26 januari 1894 och den 12 november 1897 blivit bestämt; dock skall all den kontanta uppbörd, som på grund av denna dispositionsrätt inflyter, till statsverket inleveras.
- Ann. 4.* Därest adjutant enligt eget truppförbands stat äger rätt till lönetillägg och furageersättning för tjänstehäst, utgår icke till honom de å denna stat upptagna motsvarande förmåner.
- Ann. 5.* I den mån kronan enligt särskilda av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser tillhandahåller chefen och adjutanten stambästar, skall i staten upptagen gottgörelse för tjänstehästar icke vidare utgå. Likaledes skall, därest kronan enligt särskilda av Kungl. Maj:t givna bestämmelser övertager anskaffning och underhåll av tjänstehästs mundering samt tillhandahållande in natura av stallrum, furage, vatten, ljus, veterinärvård och skoning för dylik häst ävensom ombesörjer tjänstehästs skötsel, det i staten upptagna lönetillägget nedsättas till 250 kronor för år räknat samt furageersättningen indragas.

Bil. B.

Stat

för Krigsskolans reservofficerskurser.

	Kronor.	Summa kronor.
<i>För en kurs.</i>		
a) Avlöning.		
<i>1) Arvode till den ordinarie personalen vid krigsskolan för ökade göromål:</i>		
Chefen	300	
<i>2) Arvoden till särskilt för kursen kommenderade:</i>		
1 befälhavare	600	
4 subalternofficerare à 500 kronor	2 000	
Förslagsvis: 4 drängar	846	3 746
b) Omkostnader under nedanstående titlar.		
Stående bibliotek och skrivmaterialier	150	
Praktiska övningar	500	
Inventarier och husgeråd	250	
Bränsle, lyse, vatten och betjäningens kasernering	650	
Undervisningsmateriel, tvätt och lagning, medikamenter m. m. för eleverna	5 000	
Extra utgifter	504	7 054
Säger	—	10 800
<i>För ytterligare en kurs</i>	—	10 800
Summa	—	21 600

Anm. 1. Om brist på någon titel uppstår, må till täckande därav användas å andra titlar möjligen uppkommande besparingar under villkor, att anslaget i sin helhet ej överskrides. Under samma villkor må besparingar för en kurs kunna få användas för andra kursens behov.

Anm. 2. Till bekostande av elevernas mathållning tillsammans med officerskursens elever må i första rummet användas dem tillkommande portionsersättning samt vad därutöver erfordras utgå från anslaget till arméns mathållning.

Anm. 3. I mån av utrymme må chefen upplåta bostad åt officerarna. Betjäningen åtnjuter inkvartering och servis in natura samt erforderligt bränsle och lyse.